

Arbejdsmarkedsstyrelsen

2. kontor

Notat

Guide om udbudsreglerne mv. i det nye beskæftigelsessystem

I. Indledning

8. juni 2006

I forbindelse med det nye beskæftigelsessystem pr. 1. januar 2007 er der behov for nogle præciseringer og afklaringer i forhold til udbudsreglerne mv.

Vores ref.
ssa

I denne guide beskrives hvem der har udbudspligt, hvem der kan byde ind på hvilke udbud, samt en fortolkning af de nye bestemmelser i styringsbekendtgørelsen, der vedrører udbud i og mellem jobcentre.

j.nr.

05-202-60

Guiden er udarbejdet på baggrund af konkrete henvendelser vedrørende ovennævnte problemstillinger. Guiden vil efter behov løbende blive opdateret med nye fortolkninger/spørgsmål.

II. Udbudsreglerne – er der udbudspligt?

A. Kommunerne:

Der gælder ikke nogen udbudspligt for kommunerne ved inddragelse af andre aktører i varetagelse af opgaver i henhold til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Beskæftigelsesindsatsen er ikke omfattet af EU's udbudsregler, og kommunerne er ikke omfattet af de nationale udbudsregler, dvs. af Finansministeriets cirkulære nr. 159 af 17. december 2002 om udbud og udfordring af statslige drifts og anlægsopgaver. Selv om kommunerne ikke har udbudspligt, kan kommunerne vælge at gå i udbud – bl.a. også for at sikre en større gennemsigtighed på markedet, f.eks. hvis det er tale om en stor kommune.

Lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber (vedtaget 2. juni 2006) gælder ikke når kommunerne varetager opgaver for hinanden og for staten vedrørende beskæftigelsesindsatsen. Dette skyldes, at der er hjemmel hertil i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Dette betyder bl.a., at kommunale opgaver vedr. beskæftigelsesindsatsen ikke skal i udbud, selv om opgaven er over 500.000 kr.

Pilotjobcentre:

Der gælder ikke nogen udbudspligt for pilotjobcentre. Beskæftigelsesindsatsen er ikke omfattet af EU's udbudsregler, og pilotjobcentre er ikke om-

fattet af de nationale udbudsregler, dvs. af Finansministeriets cirkulære nr. 159 af 17. december 2002 om udbud og udfordring af statslige drifts og anlægsopgaver. Dette gælder uanset, at pilotjobcentre varetager indsatsen overfor forsikrede ledige.

B. Staten:

Når andre aktører inddrages i beskæftigelsesindsatsen for staten, skal det som altovervejende hovedregel ske gennem udbudsforretninger. Det gælder uanset, om der er tale om kontaktførelse mv. eller vejledning og opkvalificering. Formålet er via konkurrencen at sikre den bedst mulige og billigst mulige opgavevaretagelse. Formålet er endvidere at skabe gennemsigtighed på markedet for aktørerne.

Markedet for beskæftigelsesindsatsen, dvs. både køb af vejledning og opkvalificering samt udlægning af kontaktførelse mv., er underlagt (nationale) regler om udbud (Finansministeriets cirkulære nr. 159 af 17. december 2002 om udbud og udfordring af statslige drifts- og anlægsopgaver.) Beskæftigelsesindsatsen er ikke omfattet af EU's udbudsregler.

Ved Flere i Arbejde aftalen blev det eksplicit indsat i bekendtgørelse om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, at udlægning af *kontaktførelse* altid skal ske ved udbud.

Der er to undtagelser fra udbudspligten (§§ 4 og 5 i ovennævnte cirkulære), som begge alene finder anvendelse i meget begrænsede tilfælde:

- 1) Bagatelgrænsen - opgaver med en forventet kontraktsum under 500.000 kr. er ikke omfattet af udbudspligten
- 2) Udbudspligten gælder ikke, hvis en institution godtgør, at det ikke er muligt at udbyde opgaven eller nogen del heraf i konkurrence, eller hvis den godtgør, at udbuddet af opgaven medfører uforholdsmæssigt store omkostninger eller administration

Staten skal i hvert enkelt tilfælde vurdere, om udbudspligten gælder. I det omfang staten vurderer, at udbudspligten for denne opgave ikke gælder, skal staten kunne begrunde, at dette er tilfældet. Eksempelvis må staten ikke dele en opgave op i mindre dele for at komme under en kontraktsum på 500.000 kr.

D. Oversigt over reglerne for stat og kommunerne :

	Finansministeriets cirkulære (de nationale udbudsregler)	EU's udbudsregler
Stat	Er omfattet – indebærer udbudspligt – få undtagelser (den ene undtagelse er, at der	Ikke omfattet vedr. beskæftigelsesindsatsen

	ikke er udbudspligt, på områder, hvor der ikke er konkurrence)	
kommune	Ikke omfattet. Har ikke udbudspligt på beskæftigelsesområdet.	Ikke omfattet vedr. beskæftigelsesindsatsen

III. Nye regler fra 1. januar 2007 mv.

Der er i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats (styringsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 522 af 24. juni 2005, fastsat bestemmelser om inddragelse af andre aktører i beskæftigelsesindsats. Loven træder i kraft 1. januar 2007. På denne baggrund har Arbejdsmarkedsstyrelsen udarbejdet ny bekendtgørelse om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats nr. 57 af 2. februar 2006 (styringsbekendtgørelsen). Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2007.

A. Statslige rammeudbud

Det fremgår af § 9 i styringsloven, at Regionsdirektøren gennemfører efter inddragelse af det regionale beskæftigelsesråd og med beskæftigelsesministerens godkendelse statslige rammeudbud for beskæftigelsesindsatsen over for målgrupper, som har særlige problemer i forhold til arbejdsmarkedet, og som er spredt på tværs af jobcentre og kræver en specialiseret indsats. De ansvarlige for beskæftigelsesindsatsen i jobcenteret har pligt til at anvende de andre aktører, der er omfattet af statslige rammeudbud.

Kommuner og stat har pligt til både at inddrage andre aktører over for målgrupper omfattet af statslige rammeudbud, og at bruge de aktører, der omfattet af de statslige rammeudbud. Regionsdirektøren kan efter ansøgning give fritagelse fra pligten til at anvende statslige rammeudbud.

B. Landsdækkende serviceudbud

Arbejdsmarkedsstyrelsen har i 2006 oprettet en central udbudsenhed. Udbudsheden skal indgå landsdækkende rammeaftaler, der stilles til rådighed for de nye jobcentre. De landsdækkende servicerammeudbud er frivillige for jobcentrene, og jobcentre vil parallelt hermed kunne gennemføre udbud/rammeudbud på samme opgaver for at sikre forsyningen.

C. Begrænsning i hvem der må byde ind på jobcentrenes udbud

I forhold til reglerne om udbud og andre aktører, fremgår det af den nye styringsbekendtgørelse (§ 44), at staten eller kommunen i et jobcenter ikke kan byde på hinandens udbud, ligesom det ikke vil være muligt at byde på andre

jobcentres udbud (§ 45). Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at kommunale institutioner mv., der organisatorisk er placeret uden for jobcenteret, kan byde på staten i jobcenterets eller andre jobcentres udbud.

IV. Spørgsmål/svar:

Spørgsmål 1: *Hvordan skal bagatelgrænsen på 500.000 kr. fortolkes?*

Svar: Bagatelgrænsen på 500.000 kr. er en undtagelse fra udbudspligten. Udgangspunktet er, at alle kontraktens værdier for staten vedr. beskæftigelsesindsatsen lægges sammen (alle rammeaftaler og enkeltkontrakter for alle (regionerne)). Når staten skal inddrage nye aktører vedr. beskæftigelsesindsatsen er udgangspunktet derfor, at man allerede er udover bagatelgrænsen. Baggrunden herfor er, at alle forløb overfor ledige betragtes som en samlet opgave, bl.a. fordi, at de finansieres af samme bevilling. Det er således alene i den situation, hvor staten i jobcenteret kan argumentere for, at der er tale om et helt enkeltstående, særligt forløb, at staten i jobcenteret kan se på, om kontraktværdien ligger under de 500.000 kr. Som eksempel kan nævnes inddragelse af andre aktører til en tidsbegrænset aktivitet, som ikke forventes forlænget og som finansieres af særlige forsøgsmidler.

Ved inddragelsen af andre aktører i beskæftigelsesindsatsen, er udgangspunktet således, at beskæftigelsesindsatsen betragtes som en samlet opgave, og at alle kontraktens værdier på området lægges sammen. Der vil kun være ganske få tilfælde, hvor en opgave anses for så speciel, at bagatelgrænsen vil kunne anvendes.

Spørgsmål 2: *Hvornår kan man bruge den anden undtagelse fra udbudspligten?*

Svar: Staten i jobcenteret vil - ud over den ovenfor nævnte bagatelgrænse - kunne i begrænsede tilfælde undlade at gennemføre et udbud i yderligere to situationer ifølge cirkulæret:

- a) Der foreligger ikke en konkurrencesituation som forudsat i cirkulæret
- b) Gennemførelse af en konkret udbudsforretning er forbundet med uforholdsmæssigt store omkostninger eller administration.

Ad a) Der kan være tale om, at der kun er én uddannelsesinstitution, der kan tilbyde det ønskede uddannelsesforløb. Der foreligger derfor ikke en konkurrencesituation. Staten vil skal kunne dokumentere, at dette er tilfældet.

Ad b) Der er undtagelsen, at staten i jobcenteret kan undlade udbud under henvisning til ”uforholdsmæssige store omkostninger og administration”. Der kan f.eks. være tale om, at en ledig for hurtigt at kunne indtræde i en konkret stilling, har behov for en særlig uddannelse, som ikke er omfattet af allerede indgåede aftaler, og hvor den vil indebære uforholdsmæssige store omkostninger at gennemføre en udbudsforretning for et enkeltstående forløb.

Spørgsmål 3: *Må kommunen varetage indsatsen for statens ledige uden udbud?*

Svar: Ja, staten kan købe kommunal aktivering fra den kommunale del af samme jobcenter, uden at opgaven forinden har været i udbud. Dette skyldes, at der inden for et jobcenter er skabt et offentligt samarbejde, og at udbudsreglerne derfor ikke er i spil. Hvis den kommunale aktivering udføres af eksterne leverandører, er der ikke tale om et offentligt samarbejde, og staten kan kun købe kommunal aktivering, hvis opgaven forinden har været i udbud.

Staten kan ikke købe kommunal aktivering fra et andet jobcenter, uden at opgaven forinden har været i udbud.

Spørgsmål 4: *Kan staten uden udbud købe enkeltpladser hos den kommunale del af et jobcenter, fx når opgaven er på mindre end 500.000 kr.?*

Svar: Udbudsreglerne er ikke i spil, når staten køber kommunal aktivering af den kommunale del af jobcenteret, jf. spørgsmål 3. Bagatelgrænsen på 500.000 kr. finder ikke anvendelse her og staten kan derfor købe kommunal aktivering fra den kommunale del af samme jobcenter, selvom opgaven er på mere end 500.000 kr.

Spørgsmål 5: *Er der ændret på kommunernes udbudspligt med den nye styringsbekendtgørelse/styringslov?*

Svar: Nej, styringsbekendtgørelsen medfører ikke, at kommunerne har udbudspligt i forhold til beskæftigelsesindsatsen efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Dette vil blive præciseret i en ændringsbekendtgørelse til styringsbekendtgørelsen inden den 1. januar 2007. Styringsbekendtgørelsen er derfor ikke til hinder for, at kommunerne kan indgå aftaler med f.eks. frivillige organisationer, uden at der forinden har været udbud.

Spørgsmål 6: *Hvem må byde ind på statslige rammeudbud efter styringslovens § 9?*

Svar: Kommunerne må byde ind - også den kommunale del af et jobcenter. Staten (på beskæftigelsesområdet, herunder den statslige del af et jobcenter) kan ikke byde på udbudet.

Spørgsmål 7: *Hvem må byde ind på et centralt serviceudbud gennemført af Arbejdsmarkedsstyrelsen?*

Svar: Den kommunale del af et jobcenter kan ikke byde ind på et serviceudbud, da et serviceudbud gennemføres i stedet for udbud i et jobcenter. Staten (på beskæftigelsesområdet, herunder den statslige del af et jobcenter) kan ikke byde på udbudet.

Regler (uddrag):

Lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, jf. lovbeholdning nr. 522 af 24/06/2005 (træder i kraft 1. januar 2007):

”§ 9. Regionsdirektøren gennemfører efter inddragelse af det regionale beskæftigelsesråd og med beskæftigelsesministerens godkendelse statslige rammeudbud for be-

skæftigelsesindsatsen over for målgrupper, som har særlige problemer i forhold til arbejdsmarkedet, og som er spredt på tværs af jobcentre og kræver en specialiseret indsats.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren godkender efter aftale med ministeren for flygtninge, indvandrere og integration rammeudbud, jf. stk. 1, der vedrører beskæftigelsesindsatsen over for udlændinge omfattet af integrationsloven.

Stk. 3. De ansvarlige for beskæftigelsesindsatsen i jobcenteret har pligt til at anvende de andre aktører, der er omfattet af statslige rammeudbud.

Stk. 4. Regionsdirektøren kan efter ansøgning fra de ansvarlige for beskæftigelsesindsatsen i et jobcenter og efter en konkret vurdering af jobcenterets indsats og resultater over for målgruppen, der er omfattet af et rammeudbud efter stk. 1 eller 2, fritage de ansvarlige for beskæftigelsesindsatsen for pligten til at anvende de andre aktører efter stk. 3. Regionsdirektøren inddrager i denne forbindelse det regionale beskæftigelsesråd. ”

Bekendtgørelse nr. 57 af 2. februar 2006 om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats (træder i kraft 1. januar 2007):

§ 44. Staten og kommunen i jobcenteret skal samarbejde om inddragelsen af andre aktører i beskæftigelsesindsatsen, bl.a. ved at beskæftigelsesplanen skal indeholde strategi og mål for inddragelsen, jf. § 20, stk. 1, nr. 5.

Stk. 2. Staten og kommunen i jobcenteret kan gennemføre udbud sammen.

Stk. 3. Staten og kommunen i jobcenteret kan indgå delaftaler sammen.

Stk. 4. Staten og kommunen i jobcenteret skal stille de rammeaftaler, der indgås med andre aktører om beskæftigelsesindsatsen, til rådighed for hinanden.

Stk. 5. Staten og kommunen i jobcenteret kan ikke byde på hinandens udbud.

§ 45. Staten og kommunen i et jobcenter kan samarbejde med staten og kommunen i andre jobcentre om inddragelsen af andre aktører i beskæftigelsesindsatsen.

Stk. 2. Staten og kommunen i et jobcenter kan gennemføre udbud sammen med andre jobcentre.

Stk. 3. Staten og kommunen i et jobcenter kan indgå delaftaler med andre jobcentre.

Stk. 4. Staten og kommunen i jobcentrene skal stille de rammeaftaler, der indgås med andre aktører om beskæftigelsesindsatsen, til rådighed for staten og kommunen i de andre jobcentre i beskæftigelsesregionen.

Stk. 5. Hvis en rammeaftale skal omfatte staten og kommunen i jobcentre i andre beskæftigelsesregioner, skal det fremgå af rammeaftalen hvilke jobcentre, der er omfattet.

Stk. 6. Der kan i rammeaftalerne indsættes et forbehold om, at rammeaftalerne stilles til rådighed under forudsætning af, at anden aktør har den fornødne kapacitet til at varetage indsatsen overfor andre jobcentre.

Stk. 7. Staten og kommunen i jobcentre kan ikke byde ind på udbud fra staten og kommunen i andre jobcentre.